

330

Fiskeridirektoratet
Postboks 2009 Nordnes
5817 Bergen

2007/14133 21

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2007/12804 ART-MA-EST
Arkivkode:
456.3/1

Dato:
01.11.2007

Merknader til høring om problemstillinger og prinsipper i regulering av fisket i 2008

Direktoratet for naturforvaltning (DN) viser til deres brev av 05.10.07 om høring av problemstillinger og prinsipper for regulering av fisket i 2008. Frist for høringen er satt til 05.11.07.

DN sin innfallsvinkel til temaet er at fisket må forvaltes på en slik måte at bestandene ikke overbeskattes, og at annet dyre og planteliv i havet ikke må bli skadelidende som en følge av fiskeriene. Arter og bestander som fra før har vært utsatt for et sterkt press, og som dermed har fått redusert sin rekrutteringsevne, må prioriteres spesielt.

Vi vil i det følgende kommentere deler av det notat om problemstillinger og prinsipper for reguleringen av fisket i 2008 som var lagt ved høringsbrevet, ut fra de forhold som er nevnt. Strukturen i fiskeflåten anses i liten grad å virke inn på disse, og vil derfor ikke bli kommentert.

Stimulering til levendelagring

Levendelagring, eller fangstbasert akvakultur, er en praktisk måte å sørge for en jevnere tilgang på ferskfisk i de perioder av året hvor markedet ellers er underdekket. Det medfører samtidig en del problemstillinger som bør vurderes.

Ved fangst blir fisk fra et større område samlet sammen og satt i merd hvor tettheten langt overstiger det som er normalt for disse artene. Sannsynligheten for at ett eller flere av disse individene fører med seg smittsomme patogener eller parasitter er derfor stor. Stress som en følge av fangsten, både mekanisk og hormonelt, vil høyst sannsynlig føre til at fiskene er spesielt sårbare i forhold til smittepress. Det er selvsagt Mattilsynet som er rette instans til å vurdere denne problemstillingen, men den vil også i ytterste konsekvens kunne medføre oppkonsentrering av smittestoffer som ved en eventuell rømming vil kunne overføres til ville bestander i kystsonen. Kysttorsk nord for 62° N er spesielt sårbar, og er vurdert som sterkt truet (jf. Norsk rødliste 2006). Ytterligere press på denne populasjonen vil være sterkt uønsket.

Ordningen er også betenkelig dersom fisk fra en kant av landet føres til lokaliteter som ligger langt fra der hvor fisken ble fangstet. Dette vil ved rømming (både rømming av fisk direkte og ved gyting i merd) kunne føre til at lokale kysttorskbestander blir påvirket genetisk.

Redusert kvoteavregning nevnes som et av virkemidlene for stimulering til levendelagring. Dette må håndteres på en slik måte at det totale uttaket av fisk ikke økes ut over det som regnes som vitenskapelig forsvarlig av rådgivende organ.

Det er nevnt i notatet at det utredes regelverksordninger hvor det åpnes for mellomlagring i 12 uker før fisken må overføres til slakting eller akvakultur. Dersom dette medfører lavere krav til kompetanse enn det som legges til grunn for den øvrige akvakulturnæringen, er det med bakgrunn i ovenstående grunn til bekymring. Dette vil bli ytterligere kommentert av oss ved høringen av forskriftsendringen.

Disse problemstillingene må utredes nærmere før man åpner for en stimulering til levendelagring av fisk.

Større uttak av sei om høsten

Som notatet sier, vil en flytting av deler av kvotene for sei til høsten indirekte medføre et større uttak av kysttorsk som bifangst. Dette er spesielt sterkt betenkelig i området nord for 62° N, hvor kysttorskbestanden som nevnt er vurdert som sterkt truet. DN vil på det sterkeste fraråde å innføre ordninger som øker beskatningen av denne bestanden. Et slikt fiske vil, som også nevnt i notatet, forutsette et sterkere kysttorskvern på andre områder.

Kvotebank

Et generelt tema som går igjen i notatet er en bekymring over at man ikke rekker å fiske opp de vedtatte kvoter. Kvotene er maksimale grenser i forhold til det som er forsvarlig uttak ved en bærekraftig utnyttelse av fiskeressursene. Bestandsmessig vil det derfor ikke være et problem om deler av kvotene forblir ufisket.

Kvotene er beregnet ut fra en vurdering av bestandene i inneværende år. Å beskatte ressursene med så mye som inntil 10 % høyere enn det man altså har funnet som forsvarlig ved beregning av kvotene vil kunne føre til forskyvninger som er vanskelige å hente inn igjen. Man tar da ut en større del av de ressurser som er ment å danne grunnlaget for kommende års generasjoner av fisk. For å sette situasjonen på spissen vil man kunne oppleve at man i en sesong har overført 10 % av kvotene fra året før og samtidig forskutterer 10 % av kvoten for neste år. Dette medfører en 20 % høyere beskatning av den tilgjengelige bestanden enn det som var ansett som forsvarlig da kvotene ble satt! Noe som vil forskyve de beregninger som rådgivende organ legger til grunn for sine anbefalinger om forsvarlig beskatning av fiskeressursene.

Den mest sannsynlige situasjonen er vel kanskje at man fisker så mye man har mulighet til i en sesong, og sitter igjen med bare 90 % av kvotene til året etter. Nå svinger jo ofte kvotene fra år til år som en følge av fluktuasjoner i bestandene, men dette vil kunne komme i tillegg til de "normale" svingningene. Dersom man avhjelper denne situasjonen med å forskuttere 10 % av neste års kvoter igjen, vil man i praksis ikke ha oppnådd noe med en slik ordning annet enn å komplisere beregningene av fangstbare ressurser.

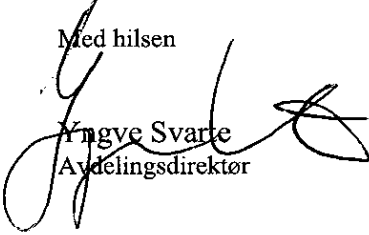
Kvotefleksibilitet på en art vil også kunne påvirke beskatningen av andre arter gjennom bifangst.

DN er med bakgrunn i ovenstående kritisk til en utstrakt bruk av kvotefleksibilitet.

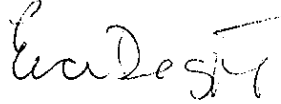
Hensynet til sjøfugl

Dette temaet er ikke nevnt i notatet, men kan være verdt å vurdere i forhold til kommende fastsetting av kvoter for fiskeriene. I senere år har bestandene av sjøfugl i norske farvann minket betraktelig. Det er sannsynliggjort at dette har en sammenheng med sterkt redusert næringstilgang. For sjøfugl er spesielt artene tobis, lodde og sild viktige næringskilder. DN ønsker i denne sammenheng at det blir tatt hensyn til næringsbehovet for sjøfugl og at bærekraftig høsting av fiskeressursene blir vektlagt. Prinsippet om høsting av overskuddet bør synliggjøres ved at sjøfuglens behov for fisk trekkes fra bruttokvoten før denne fordeles videre til de ulike fiskeriene.

Med hilsen

Yngve Svarte
Avdelingsdirektør

Eva Degre
Seksjonssjef